

Hendrix - analysemodel

1. Giv en hel overordnet karakteristik af **stemning og tema** i nummeret ud fra testen og ud fra lyden i nummeret. Hvad handler det om? Hvad sætter det i gang?
2. Lav en **formoversigt**. Du kan vælge at beskrive de forskellige led som A, B C ... men diskuter også de enkelte leds funktion i sammenhængen dvs Intro, vers, omkvæd, kontraststykke/mellemspil og bro.

Uddyb nu denne formoversigt ved at vælge centrale formled ud som du vil gå i detaljer med. Det kan være alle formled, men det behøver det ikke at være. Start med de mest karakteristiske. Det du kan se på i disse formled er

3. **Harmonisk materiale.** I skal analysere akkorderne. Hvilket akkordmateriale bruger vi i de forskellige dele. Er akkordmaterialet med til at skabe forskellene mellem de forskellige afsnit? På hvilken måde indfanger akkordmaterialet nummerets stil? Vi har to grundtyper:
 - a. **Bluesprægede akkorder.** Her har vi to typer nemlig
 - i. Akkorder fra en standard 12takters-bluesform. Det kan f.eks. være en vekslen mellem I-trin og IV-trin. Ofte er denne stil præget af harmoniske ostinater – altså gentagelser af et to-takts akkordforløb. Et *cyklisk* element
 - ii. Akkorder bygget op over bluesskalaen og det vil sige udvidet med bIII og bVII. Dette kan bruges sammen med sang, men kan også bruges til instrumentale mellemspil, hvor vi altså får et lille blues-riff lagt ud i akkorderne, eller det kan bruges i et ostinat.
 - b. **Jazz-inspirerede akkorder.** Det er højttopbyggede akkorder (9'ere, 11'ere osv) eller altererede akkorder (#5, #9 osv)
 - c. **Funktionsharmoniske akkorder**
Det vil i dur sige: I, IIIm, IIIIm, IV, V, VIIm og i mol: Im, bIII, IVm, V (el Vm), bVI, bVII. I denne stil vil man oftere have et længe akkordforløb der former f.eks. en 8-taktsperiode. Et *lineart* element.

Jimi Hendrix – analysemodel s. 1/4

4. **Melodisk materiale.** I det melodiske materiale ser vi ofte tendenserne fra det harmoniske materiale forstærket/understreget. Vi har den samme todeling der bruges til at karakterisere *hele* nummeret, men også til at skabe forskelle mellem de forskellige led:
 - a. **Bluespræget melodik** der bygger på bluesskalen med bIII og bVII og evt bV. Dette er meget stærke og karakteristiske melodiske virkemidler, der kombineres med en **cyklisk melodik** hvor det ikke nødvendigvis er en rent melodisk ostinat, men hvor vi føler at melodien i høj grad "står stille" ... f.eks. at sangeren i vidt omfang laver små variationer over et par akkorder.
 - b. **Funktionsharmonisk melodik** der bygger på durskalaens tonemateriale, ofte bare en dur-pentaton melodik.
5. **Sangstilen** ligger ofte i forlængelse af melodikken. Er den ekstatiske, bluesagtig med sænkede intonation (OBS det er ikke altid noteret rigtigt i noterne), call&respons .. Brugen af kor kan komme ind her eller du kan tage det ind under groove/rytmik
6. **Rytmik og groove.** Groove'et beskriver de gentagne betoning der er i de forskellige instrumenter (og evt i sangen). Jo flere *cykliske* elementer der er i melodik, harmonik og spillemåde – jo mere siger groove'et om nummeret. Hvordan ligger de forskellige instrumenter i groove'et? Spiller de frit eller fast i forhold til groove'et? Er det luftigt eller tæt groove? Spiller guitareren akkorder eller fills?
7. **Producering og effekter.**
Er der anvendt lydeffekter og elektroniske effekter på instrumenter og vokal?
Er det gennemgående i hele nummeret, eller er det specielle afsnit?
Er der brugt "lyde der ikke er musik" til at skabe en stemning?
Hvilken effekt?
Live-sound eller soundscape?
Stikord: Fuzz, (eller forvrængning, distortion), rumklang (ekko, chorus, flanger), vibrato/tremolo, feed-back (når fx guitareren hyler), panorering

Jimi Hendrix – analysemodel s. 2/4

8. Gå evt mere i detaljer med **teksten**. Er teksten med til at skabe formen? Har teksten forskellig karakter i de forskellige formled. Hvordan er afsender/modtager forhold? Ofte har teksten en personlig *bekendelsesform*. Jimi Hendrix "laver ikke musik" ... han "udtrykker sig selv gennem musik".
9. Stilmæssig placering. Det er karakteristisk for Hendrix, at han skaber en helt ny stil, med stilelementer, vi har set før, men i en personlig, overraskende og ekspressiv sammenstilling.

Bluespræg:

- bluespentaton melodik i vokal (og guitar og bas)
- enkel harmonik . Kun E5 (dvs uden dur-terts)
- teksten som personlig bekendelse. Han synger om sig selv.
- Opbygningen af numrene med en grundlæggende call-response mellem vokal og guitar er typisk bluestræk.
- Guitarteknikken er bl.a. inspireret af klassiske bluesguitarister som Robert Johnson, hvor guitarer er både akkompagnerende og melodiinstrument. Men der er også præg af "elektriske guitarister" som Elmore James og BBKing. De arbejder allerede med den fede guitarlyd i 50'erne.

Gospel/country-præg:

- det mere afdæmpede – durpentatone
- den akkustiske lyd.

Rockpræg (peger frem mod Heavy):

- brugen af guitarriff mere end akkorder til at bygge numre op
- den voldsomt forvrængende lyd, der gør at guitaren fylder nok "i sig selv" når den spiller melodi.
- Brug af tung rock-rytmik bygget op på afterbeat på 2 og 4.

Jimi Hendrix – analysemodel s. 3/4

Jazzpræg:

- Højtopbyggede akkorder, der ikke er typisk rockakkorder, mere jazz-inspireret.
- Walking-bas
- den meget frie måde at spille sammen på.
- Trommerne forlader hurtigt et fast groove og bliver mere et soloinstrument. Ofte ser vi at trommerne ikke benytter bækkener så meget men først og fremmest stortromme/lilletromme. Det er *ikke* typisk jazz. Det giver en "jungle-sound" som er temmelig speciel.

Elektronisk musik:

- Brug af studiet muligheder til at skabe lydbilleder i den elektroniske bearbejdning af det indspillede: forvrænger, fuzz, waw-waw, rum, chorus, flanger.
- Brug af "underlige lyde" fx guitar indspillet baglæns.
- Brug af fremmede lyd-effekter, der ikke er "musik". Støjlyde, skridt, tale eller andet der bygger stemninger op mere end musik.
- Bevidst arbejde med *soundscape* i modsætning til *livelyd*, hvor instrumenter forsynes med forskelligt *rum* og *panoreres* forskelligt, så det netop *ikke* lyder naturligt. (Spørgsmålet om det ikke kunne være live-lyd er jo lidt sammensat, når man nu har rumklangs-knapper på mixer og forstærker når man spiller live også.)

"Tidens" musik:

- Det er samtidig tekstligt en klar beskrivelse af kultursammenstødet mellem "det etablerede samfund" og ungdomsoprørets krav om frihed.
- Ungdomsoprøret og specielt hippiekulturen opfattes bl.a. som en "indre opdagelsesrejse". Revolutionen kommer indefra. Beruselsen bliver en måde at støtte den opdagelsesrejse. Man beruser sig i alkohol, i stoffer og i hinanden.
- Musikken ER et kultursammenstød - det er anarkiets klingende udtryk.
- Musikken er bygget op om Hendrix fremragende sang og spil. En meget udtryksfuld guitar med stor fantasi til at udnytte alle de mange lydeffekter den elektriske guitar byder på. Efter Hendrix er en elektrisk guitar ikke "bare en akkustisk guitar, der er forstærket".
- Det hele smelter sammen til en helhed, hvor teknik, stil og værdier bliver en enhed.
- Hendrix som symbol på de udstødte: han er blanding af neger og indianer og spiller i Band of Gipsy.

Jimi Hendrix – analysemodel s. 4/4